

Vlaamse
overheid

Veilig Huis Oost- Vlaanderen

Voor de welzijnsteams

Najaar 2023

AGENTSCHAP
JUSTITIE &
HANDHAVING

Wie zijn wij?

Ketenaanpak IFG werd 1st ondergebracht bij Vlaamse afdeling Justitiehuisen (departement Welzijn Volksgezondheid en Gezin) na 1/1/18, onder minister voor Welzijn Jo VANDEURZEN

Op 1/10/19 werd Vlaams minister van Justitie Zuhair DEMIR bevoegd voor onze werking

Vanaf 1/1/22 : overgang naar Agentschap Justitie en Handhaving en nieuwe afdeling Gender Gerelateerd Geweld

Agentschap Justitie en Handhaving heeft 5 afdelingen :

in de afdeling Gender gerelateerd geweld zijn er 3 entiteiten :

Commissie historisch misbruik

Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag (nieuw)

IFG-centra met ketenaanpak IFG

FJC Oost-Vlaanderen vanuit de Vlaamse Overheid

Op dit moment:

- Strategisch coördinator : Joachim Boderé
- Operationele coördinatoren: Anne Kesteloot en Chantal Van de Kerckhove
- Casusregisseurs: Eline Dewaele, Nele Rommelaere, Janthe Bancaert, Fien De Pauw, Tine Deraeve, Karen Eloot
- Casusondersteuner: Jisca Opligtenberg
- Administratief medewerker: Sarah Herman

Gigantisch en hardnekkig probleem

- Toename door corona- en energiecrisis
- 27.000 pv's in Vlaanderen in 2022
- Zeer hoog 'dark number'
- $\frac{1}{4}$ van de bevolking krijgt er ooit mee te maken
- 35: het gemiddeld aantal feiten vooraleer een slachtoffer hulp zoekt

Complexe en gevaarlijke problematiek

Verwoestende impact op kinderen

Grote maatschappelijke kost

Intergenerationele overdracht

Veel betrokken diensten

Diensten krijgen het alleen niet opgelost

**IFG vraagt om meer aandacht, meer expertise,
intersectorale samenwerking en een integrale aanpak**

Ketenaanpak IFG

- Gestroomlijnde, intersectorale aanpak in de meest complexe IFG-situaties
- Casusregisseur neemt de coördinatie op, stemt af met de gezinsleden en de betrokken diensten en volgt gedurende lange tijd op
- Ketenaanpak is intussen uitgerold in alle arrondissementen – bestaat sinds 2017 in Oost-Vlaanderen, over hele provincie vanaf 2020
- 140 dossiers behandeld sinds start
- 32 lopende dossiers in casusregie

IFG-centrum – Veilig Huis

- Een IFG-centrum is **een regionale netwerkorganisatie** die de expertise van verschillende diensten rond IFG bundelt.
- **Hoofddoelstelling:** een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende aanpak van intrafamiliaal geweld, door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.
- De **focus** van de IFG-centra ligt sterk op gezinnen met een ernstige en vaak complexe problematiek. Situaties waarbij er **nood** is aan **informatiedeling** en **samenwerking** tussen **politie, parket en hulpverlening**.

Decreten

- **Ontwerp van decreet tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld:** oprichting van IFG-centra, casusoverleg binnen een IFG-centrum, verwerking van persoonsgegevens
- **Decreet van 30 juni 2023 over de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van een multidisciplinaire samenwerking** bij deelname aan een casusoverleg op basis van artikel 458ter van het Strafwetboek: van toepassing op alle organisaties die onder de Vlaamse bevoegdheden vallen.

9 centra in Vlaanderen

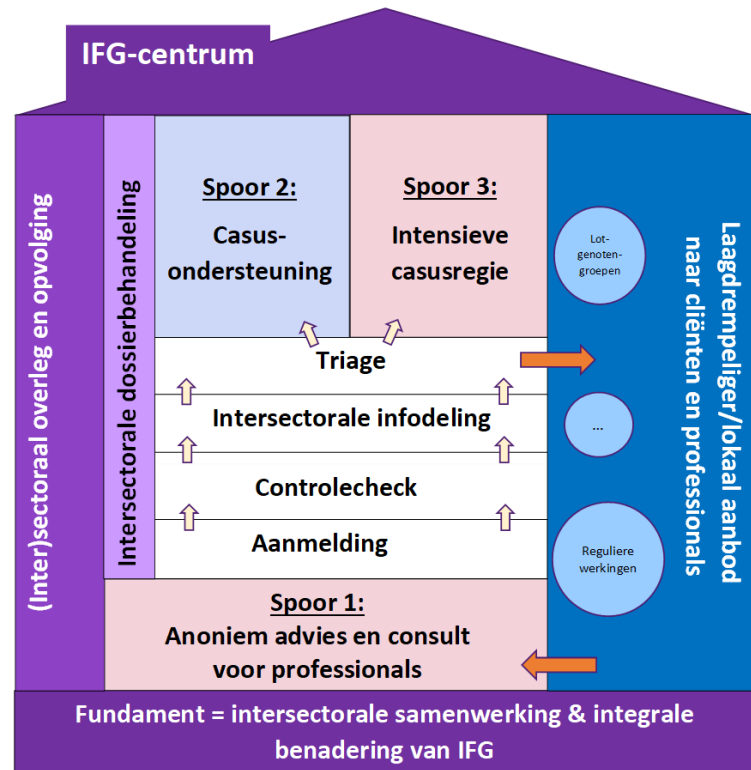
Opstart Oost-Vlaams IFG-centrum

- 1 centrum bij opstart - op termijn een tweede centrum
- Opstart in **4 piloot-politiezones** – engagement van lokale politie en lokale besturen
 - Aalst
 - Dendermonde
 - Gent
 - Vlaamse Ardennen
- Officiële opening van Veilig Huis was op zaterdag **25 november 2023**
- Nog geen exacte datum voor de operationele opstart
- Hoofdlocatie – vooral backoffice – in Gent (VAC)
- Meerdere frontoffices (op niveau sociaal huis)
- Andere politiezones kunnen blijven aanmelden bij ketenaanpak IFG
- Stapsgewijze uitbreiding naar andere politiezones/besturen

Basismodel

Minimale opdrachten

- Stimuleren, coördineren en ondersteunen van **intersectorale samenwerking** en een **integrale en geïntegreerde aanpak** van IFG
- Voorzien in een **cliëntgericht aanbod**, met een sterke focus op intersectorale trajecten in gezinnen met een ernstige en vaak complexe problematiek
- **Deskundigheidsbevordering** van professionals, die beroepsmatig geconfronteerd worden met IFG

Aanbod in IFG-centrum : een 4-sporenbeleid

Spoor 0 : open aanbod, rechtstreeks toegankelijk voor cliënten, lotgenotengroepen geleidelijke uitbouw, eerst in 4 steden, later breder

Spoor 1 : consultfunctie voor professionals (in loop van volgend jaar)

Spoor 2 : casusondersteuning voor kortere duur door 4 steden en CAW

Spoor 3 : casusregie voor langere duur door Minister Demir betaald in 4 steden en in hele provincie wat ketenaanpakdossiers IFG betreft

Opgelet : **Optimaal aanhaken aan bestaand aanbod van CAW, CGG, VK, OCJ, ...**

Lotgenotengroepen (spoor 0 aanbod)

- Is laagdrempelig aanbod, ook voor betrokkenen zonder contact met politie/justitie
- In de 4 frontoffices van Veilig Huis Oost-Vlaanderen
- In Gent voor mannen als slachtoffer al 1 actief (vzw Zijn - CAW)
- Al 1 gepland in Aalst voor Overlevers van KM (Echo - VECK)
- Ook 1 oprichten voor vrouwen als slachtoffer van PG en kinderen/jongeren als getuige, voorjaar 2024
- Zal begeleid worden door 2 casusregisseurs

Spoor 1 aanbod: consultfunctie

- Wordt pas in 2024 uitgerold
- Vergt nog afstemming met bestaande consultlijnen
- Voor zelfde doelgroep per keer over heel Vlaanderen
- Bijvoorbeeld eerst voor huisartsen, thuisverpleegkundigen, ...
- Kan “ticket” geven naar intersectorale infodeling en spoor 3 aanbod over heel provincie (of spoor 2 in 4 steden pilootregio)

Gezinnen uit balans: kenmerken

- bepaalde hulpverleningsgeschiedenis
- (minimale) basis van draagkracht aanwezig is.
- **(beginnend) inzicht in de problematiek of**
- **(bepaalde) bereidheid om hulp te aanvaarden**

- aanwezigheid van IFG met daarnaast
 - de aanwezigheid van een onderliggende **psychische kwetsbaarheid**;
 - een moeilijke verbinding of het gebrek aan verbinding tussen de betrokkenen;
 - het in gedrang zijn van veiligheid en ontwikkeling van de betrokkenen;
 - een **problematiek op meerdere leefgebieden.**

Deze krijgen spoor 2 - aanbod

- **Kortdurende casusondersteuning** (4 tot 6 maand)
- **Alleen in de steden van de pilootregio :**
 - Aalst
 - Dendermonde
 - Gent
 - Vlaamse Ardennen : Oudenaarde, Kruisem, Kruishoutem en Wortegem-Petegem
- **Focus op veiligheid en aanbieden van praktische handvaten**
- **Vraagverheldering, indien nodig warme doorverwijzing**
- ***Uitzonderlijk* huisbezoeken**

Structureel onveilige gezinnen:

= ernstige of complexe vormen van intrafamiliaal geweld;

- dreigend gevaar en hoog risico op geweld of escalatie;
- langdurend geweld met een grote kans op voortduren/herhaling van geweld;
- het in gedrag zijn van de veiligheid en ontwikkeling van de betrokkenen;
- een problematiek op meerdere leefgebieden, waarbij er langdurig geen vooruitgang is of oplossing in zicht is.

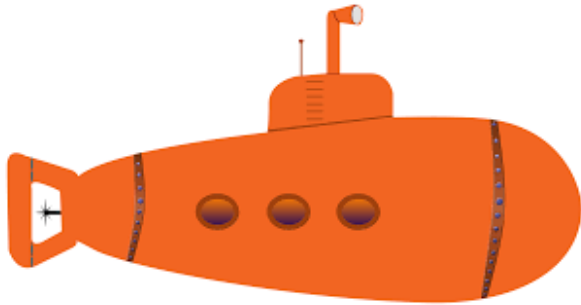
Structureel onveilige gezinnen:

- Vaak problematische hulpverleningsgeschiedenis:
 - gezin vindt weg naar de reguliere hulpverlening niet of krijgt er geen aansluiting;
 - hulpverlening raakt niet opgestart;
 - hulpverlening raakt niet afgestemd;
 - eerdere hulpverlening had weinig effect;
 - hulpverlening loopt vast.

Deze krijgen spoor 3 - aanbod

- **Intensieve casusregie** (duurt minstens een jaar)
= het regisseren van lopende hulp voor hele gezin
- Kan in heel Oost-Vlaanderen (ketenaanpak-dossiers)
- Richt zich op het vergroten van de betrokkenheid, motivatie en (zelf)verantwoordelijkheid van de cliënten.
- Huisbezoeken kunnen, ook regelmatig cliëntoverleg in woonplaats cliënten of in VAC Gent

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

Eerste fase : Exploratie fase

- **Rolverklaring**
- **Kennismaking**
 - Kennismaken met de verschillende **diensten**
 - Tijd nemen, op het tempo van het **gezin** om
 - De verschillende gezinnen en gezinsleden te leren kennen
 - Samenwerkingsrelatie/vertrouwensrelatie te installeren
- Zicht krijgen op de **gezinssamenstelling**, ieders rol daarbinnen en de onderlinge **dynamieken**

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

- Zicht krijgen op de aard en beleving van het **geweld**
 - Hoe wordt dit omschreven door de verschillende gezinsleden
 - Hoe kijken ze naar geweld
 - Wat zijn hun waarden en normen daarrond en wat hebben ze daarrond zelf als kind meegekregen
 - Hoe beleven ze dit
 - Wat denken, voelen en doen ze op zo'n moment
 - Zicht krijgen op onderlinge dynamieken
 - Tijdlijn opstellen
 - Sinds wanneer
 - Hoe was het voordien
 - Hoe hebben jullie elkaar leren kennen
 - Wanneer is het beginnen schuiven in jullie relatie
 - Wat gaat er meestal aan vooraf
 - Rode vlaggen leren kennen
 - Wat gebeurt er na het geweld (denken, voelen, doen bevragen)

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

- Risicotaxatie
- Op zoek gaan naar helpende factoren
- Veiligheidsplan opstellen in het hier en nu (beroep doen op netwerk?)
- Netwerkkkaart

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

- Zicht krijgen op de **verschillende levensgebieden**
 - Huisvesting
 - Financiën
 - Sociaal functioneren
 - Psychisch functioneren
 - Lichamelijk functioneren
 - Praktisch functioneren
 - Dagbesteding
 - Zingeving

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

- Zicht krijgen op **krachten, zorgen en bezorgdheden en wensen**
 - Waar zijn mensen goed in, waar hebben ze nog te leren (verschillende levensgebieden)
 - Welke krachten en zorgen zien ze zelf
 - Welke krachten en zorgen ziet het netwerk
 - Waar willen ze naar toe, waar dromen ze van, wat wensen ze zelf?

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

- Samen met het gezin en de verschillende diensten een **plan van aanpak** opstellen
 - Welke behoeften en noden zien wij
 - Welke behoeften en noden ziet het gezin
 - Duidelijke doelen en subdoelen opstellen (zeer kleine haalbare stapjes)
 - Plan van aanpak opmaken in klare taal afgestemd op het gezin en de verschillende gezinsleden
 - Werken aan (interne) motivatie en bereidheid om daaraan mee te werken
 - Mandaat vragen van de verschillende gezinsleden

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

Tweede fase : uitvoeringsfase

- Plan van aanpak voorleggen in team
- Faciliteren van het PvA
 - Mogelijk maken dat het plan van aanpak, in kleine stapjes, wordt toegepast.
 - Actieve en warme doorverwijzing indien nodig
 - Verduidelijken van de rol en taakverdeling voor elke betrokken dienst daarin

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

Tweede fase : uitvoeringsfase

- Opvolgen, evalueren en bijsturen waar mogelijk en nodig
 - Contacten houden met de gezinnen
 - Hoe loopt het in het hier en nu
 - Hoe voelen ze zich daarbij
 - Wat loopt en wat is moeilijk
 - Blijven werken aan intrinsieke motivatie en geloof in zichzelf

Casusregisseur: een kijk achter de schermen

Derde fase : afrondingsfase

***‘Hoop is het geloof
dat je toekomst beter wordt dan vandaag
en dat je daar zelf voor kan zorgen.’***

Sterke focus op instroom via lokale politie

Stap 1: incident, politietussenkomst en pv

+

Sterke focus op instroom via lokale politie

Stap 2: overzichtsdossier aanmaken + risico-inschatting

+

Sterke focus op instroom via lokale politie

Stap 3: infodeling en triage bij dossiers met medium en hoog risico

+

Sterke focus op instroom via lokale politie

Stap 4: opstart traject - casusondersteuning of intensieve casusregie - en opvolging

+

Soorten overleg in IFG-centrum

Triage tafel

- ✓ Klein clubje
 - ✓ Wie zit erin : 3 organisaties
 - ✓ Politie-liaison voor de 4 politiezones (Sigrid of collega)
 - ✓ Parketcriminoloog (Ann VI of Hanne)
 - ✓ CAW-hulpverlener (Machteld of Ruth)
- Coördinatie door IFG-centrum (Chantal en Anne of Joachim)

Experten tafel

- ✓ Grote club van 9 organisaties van de ketenaanpak IFG
- ✓ Adviseren vastlopende casusondersteuners en -regisseurs

Meerwaarde IFG-centrum

Intersectorale infodeling,
afstemming en regie

Kort op de bal

Backoffice onder 1 dak +
meerdere frontoffices

Proactief hulpaanbod

Structurele risicotaxatie
en overzichts dossier

Opbouw expertise

Aanpak op maat

Recidive voorkomen /
vermindern

Samen maken we het verschil !

Voor alle info:

 Joachim Boderé 0476 21 07 35
 Anne Kesteloot 0490 66 00 84
 Chantal Van de Kerckhove 0490 66 00 69

 joachim.bodere@vlaanderen.be

 anne.kesteloot@vlaanderen.be

 chantal.vandekerckhove@vlaanderen.be

 Functionele mailbox

ketenaanpakifg.ovl@vlaanderen.be

(wijzigt mogelijks ifv Veilig Huis)

 p/a VAC Gent - 11de verdieping

Werking heel Oost-Vlaanderen qua ketenaanpak IFG!